

РЕШЕНИЕ

№ 2571

гр. София, 21.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 80 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: КОНСТАНТИНА М. ХРИСТОВА

при участието на секретаря ДЕСИСЛАВА ПЛ. КАРАГЪЗОВА
като разгледа докладваното от КОНСТАНТИНА М. ХРИСТОВА Гражданско дело № 20211110157291 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 124 и сл. от ГПК, във вр. с чл. 133 от СК.

Образувано е по искова молба вх. № 64537/05.10.2021 г., подадена от Д. Г. Г., с която последната е предявила против В. Г. Й. иск по чл. 132, ал. 1, т. 2 от СК, обективно евентуално съединен с иск по чл. 132, ал. 1, т. 1, вр. чл. 131, ал. 1 от СК /при съобразяване направеното и допуснато в тази връзка уточнение на исковата претенция в проведеното по делото на 05.10.2022 г. отрито съдебно заседание/ за лишаване на ответника от родителски права по отношение на детето Денислав В.ов Й..

В исковата молба се твърди, че страните са били във фактическо съпружеско съжителство, от което им се е родило дете - Денислав В.ов Й., роден на 04.05.2017 г. Излага се, че непосредствено след раждането на детето ответникът е полагал минимални грижи за него, но от 2018 г. той е престанал да полага каквито и да било грижи за сина си, няма контакт с него и не плаща издръжка. Сочи се, че в този период В. Г. Й. се е укривал във връзка с изтърпяване на наложено му наказание „лишаване от свобода“, бил е издирван и за извършено престъпление в Румъния, като към момента се намира в затвора в гр. София, където изтърпява наказание „лишаване от свобода“ по няколко присъди. Твърди се, че откакто е в затвора, ответникът е осъществил няколко пъти контакт с ищцата, като при разговорите им последният единствено ѝ се закана и отправя заплахи за живота и личността ѝ и по никакъв начин не се интересува от детето. По изложеното се намира, че с оглед поведението на В. Й. и отношението му към сина му, а и предвид неговата личност - същият е криминално проявен, не се съобразява с

наложените правила в обществото, явява се личност с висока обществена опасност, съзнателно не полага родителски грижи за детето, не му осигурява издръжка, то са налице предпоставките на разпоредбата на чл. 132 от СК. Отправя се искане за уважаване исковата претенция и лишаване В. Й. от родителските права спрямо детето Денислав Й..

Ответникът в срока по чл. 131 от ГПК не е подал отговор по исковата молба.

В съдебно заседание ищецът поддържа молбата и отправя искане за уважаване на исковата претенция, както и за присъждане сторените по делото разноски.

Ответникът моли за отхвърляне на исковата претенция.

СРП, чрез прокурор Радоева, пледира за отхвърляне на исковата претенция.

Съдът, след като обсъди направените доводи и доказателствата по делото по отделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа страна следното:

От представеното и прието като доказателство по делото - заверено копие на дубликат на удостоверение за раждане, издадено от Столична община – район „Искър”, въз основа на акт за раждане № 0216 от 10.05.2017 г., се установява, че детето Денислав В.ов Й., ЕГН *****, е родено на 04.05.2017 г., като негови родители са страните по делото. Към исковата молба е представена и декларация за припознаване на дете, от която е видно, че В. Г. Й. е припознал сина си на 05.12.2017 г.

В проведеното по делото на 23.11.2022 г. открито съдебно заседание съдът е отделил като безспорно между страните и ненуждаещи се от доказване обстоятелството, че ответникът В. Й. е бил задържан през септември месец 2017 г. в Гърция, след което е доведен в България и е задържан октомври месец 2017 г., като преди това в периода от раждането на детето му от 04.05.2017 г. до септември месец 2017 г. не е бил в никое от местата за лишаване на свобода и не е бил задържан.

Видно от писмо рег. № И-11203/18.10.2022 г. ответникът се намира в затвора гр. София от 11.10.2017 г. /начало 11.05.2020 г./ за изтърпяване на определено на основание чл. 25 от НК общо наказание в размер на 7 г. лишаване от свобода по нохд 6750/13 г. на РС Варна /II деяние/, нохд 14630/13 г. на СРС, нохд 110/21 г. на ОС Варна и търпяното по нохд 6750/13 г. /I деяние/, със зачетен предварителен арест от 06.09.2017 г. до 11.10.2017 г., от 11.10.2017 г. до 11.05.2020 г. и зачетени от работа 1 г. 2 м. 7 д., изтърпяно на 29.04.2022 г. и от същата дата търпи наказание в размер на 1 г. лишаване от свобода по нчд 173/19 г. на СГС, с което е приета за изпълнение присъда № 1935 от 31.05.2018 г. на съд Марамуреш, Република Румъния/.

От докладна записка от 24.10.2022 г. се установява, че ответникът полага доброволен неплатен труд и не получава трудово възнаграждение.

От писмо изх. № 09/21.10.2022 г. е видно, че ответникът през настоящата учебна 2022/2023 година е ученик в 9 „а“ клас. В Средно училище „Свети

Иван Рилски“ е завършил 7 и 8 клас, съответно през 2020/2021 г. и през 2021/2022 г. Същият посещава редовно учебните занятия в учебния център на Средно училище „Св. Иван Рилски“ към затвора - гр. София от началото на учебната 2022/2023 г.

По делото са събрани и гласни доказателства чрез разпит на свидетелите Станислава Владимирова Димова и Лидия Първанова Станкова-Й.а в съдебно заседание, проведено на 05.10.2022 г. В показанията си свидетелят Димова заявява, че познава ищцата от началото на 2020 г. и не познава ответника, като Д. й е споделила, че към момента на влизане на ответника в затвора те са били семейство, но след това връзката им се е изчерпала. Същата посочва, че към момента на запознанството си с Д. Г., последната е живяла в с. Лозен на квартира, така и че в момента живее на квартира и сама издържа детето Денислав, както и че получава финансова помощ от родители си, които също така я подпомагат в грижите за детето. По време на престоя на ответника в затвора ищцата е посочвала пред свидетеля, че не е имала материална подкрепа от родителите на ответника. Заявява, че знае от нея, че отношенията между страните са влошени, както и че Д. Г. й споделяла, че ответникът отправял закани спрямо нея за това какво ще □ се случи след излизането му от затвора.

От показанията на разпитания по делото свидетел Станкова-Й.а /съпруга на брата на ответника/, които съдът кредитира като логични и последователни, след като ги прецени по реда на чл. 172 от ГПК и им дава вяра като кореспондиращи си и с останалите събрани по делото доказателства, се установява, че отношенията между страните били добри до момента, в който ответникът бил задържан през 2018 г., след което в период от две години - от 2019 г. до 2020 г., ищцата живеела в дома на свидетеля заедно с нейното семейство. През този период Д. Г. поддържала контакти с ответника, ходила на свиждане при него два пъти месечно. След като ищцата се изнесла от дома на свидетеля, заживяла при човек, с когото имала връзка. Свидетелят посочва, че преди да бъде задържан, ответникът е помагал с каквото е могъл, грижил се е и за дъщеря си, когато не е бил в затвора се е грижил и финансово за нея, както и чрез негови приятели е помагал финансово за пазаруване за детето.

В приобщения в настоящото производство социален доклад на ДСП-Слатина е констатирано, че единствено майката полага преки и непосредствени грижи за оглеждането и възпитанието на детето, като между тях има изградена силна емоционална връзка. Детето общува само с близки и с роднини по майчина линия, посещава детска градина, има изграден приятелски кръг с деца на сходна възраст. Пред социалните служители майката е посочила, че е живяла с В. Й. на семейни начала, като в периода 2015 г. – 2017 г. те са живели в Румъния, а от юни 2017 г. до 06.09.2017 г. са живели в Гърция, където ответникът е бил задържан.

Бащата е взел участие в проучването, като пред служител на ДСП-Сердика е посочил, че основни грижи за детето се полагат от неговата майка, тъй като същият е в затвора и няма възможност. Ответникът към момента,

докато е в затвора, има разрешение да работи, както и учи. Завършил е основното си образование и понастоящем е в осми клас. Посочил е, че изпитва силна привързаност към детето. Съобразно доклада, емоционалната му връзка с детето не е обследвана обстойно поради факта, че детето няма контакт с баща си. Ответникът заявил, че желае режим на контакти със сина си, определяне на издръжка и забрана детето да напуска територията на Р България, поради опасения да не се застрашат живота и здравето му. В доклада е посочено, че не е установен пряк риск за живота и здравето на детето от страна на бащата, като е изразено становище, че в интерес на детето Денислав е да се вижда и общува пълноценно и с двамата си родители, като контактите на детето и бащата следва да се осъществяват съгласно съответен режим.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

По главния иск за лишаване по **чл. 132, ал. 1, т. 2 от СК** съдът намира следното.

Съгласно чл. 132, ал. 1, т. 2 от СК родителят може да бъде лишен от родителски права когато *без основателна причина трайно не полага грижи за детето и не дава издръжка*. Това основание за лишаване от родителски права предполага цялостно неизпълнение на родителските задължения във формата на тежко укоримо виновно бездействие /за разлика от хипотезата по чл. 132, ал. 1, т. 1 от СК, според която основание за лишаване от родителски права са особено тежки случаи както на провиненията на родителя, които представляват активно виновно поведение, така и особено тежки случаи, свързани с безвиновно състояние, т.е по обективни причини/, като то се състои от две предпоставки – без основателна причина ***трайно неполагане на грижи за детето и недаване на издръжка***. Посочените предпоставки трябва да са налице ***кумулятивно***, като липсата на която и да е от тях води до юридическа невъзможност да бъде приложена предвидената санкционна мярка спрямо ответника.

Родителските права и задължения имат специфична служебна функция – те се признават от закона и се възлагат на родителя, за да бъдат упражнявани и изпълнявани от него в интерес на ненавършилото пълнолетие дете, респ. деца. Интересът на детето се свежда до това то да бъде отглеждано и възпитавано по начин, който да осигурява неговото нормално физическо, умствено, нравствено и социално развитие, който му създава условия за съобразено с нуждите и наклонностите му образование и възпитание, който му осигурява адекватно упражняване и опазване на неговите лични и имуществени права и интереси. Ако родителят не упражнява предоставените му по закон правомощия или ги осъществява по начин, който засяга неблагоприятно интереса на детето, законът предвижда система от мерки за закрила на детето, една от които е именно институтът на лишаване от родителски права. Лишаването от родителски права представлява намеса на държавата в конституционно защитени права на родителите /чл. 47, ал. 1 Конституция на Република България/, затова условията и редът за тази намеса

са изрично уредени в СК. Критерият, от който се ръководи съдът, е интересът на децата.

Институтът лишаване от родителски права означава цялостно отнемане на родителските правомощия и носи характеристиките на най-радикалната мярка за защита на детето в отношенията му с родителя. Тя се налага при особено тежки случаи, когато опасността за детето е особено интензивна, затова винаги се постановява съдебно. Това задължава съда при постановяване на решението си да стигне до обективната истина, въз основа на събраните доказателства и при проведено пълно доказване по отношение всички фактически твърдения, обуславящи спорното право. Съгласно практиката на Европейския съд по правата на човека, лишаването от родителски права не може да става на основание личните качества на родителите или на различията между тях, а трябва да се основава на поведението на родителя и неговото отразяване върху основните интереси на детето.

В Решение № 199 от 5.11.2014 г. на ВКС по гр. д. № 480/2014 г., III г. о., ГК постановено по реда на чл. 290 от ГПК, е посочено, че дете е всяко физическо лице до навършването на 18 години /чл. 1 К. и чл. 2 ЗЗДет/. В § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на ЗЗДет законодателят дефинира най-добрия /висшия/ интерес на детето, чрез „преценката на желанията и чувствата на детето; физическите, психическите и емоционалните потребности на детето; възрастта, пола, миналото и други характеристики на детето, опасността или вредата, която е причинена на детето или има вероятност да му бъде причинена; способността на родителите да се грижат за детето; последиците, които ще настъпят за детето при промяна на обстоятелствата и други обстоятелства, имащи отношение към детето". Следователно, висшите интереси на детето са в основата на всяка мярка за закрила на детето. Такива мерки има и в ЗЗДет, и в СК. За висшите интереси на детето съдът е длъжен да следи служебно в производството по ограничаване и лишаване от родителски права. ВКС приема, че висшите интереси на детето се проявяват и в правото на детето да бъде отглеждано и възпитавано от своите родители /чл. 124, ал. 1 от СК/ - лицата, които произходът или осиновяването поставят сред двамата негови най-близки.

Съдът намира, че по делото не се установиха категорично основания ответникът да бъде лишен от родителски права съгласно чл. 132, ал. 1, т. 2 от СК, тъй като не беше установено същият да е пренебрегнал изцяло родителските си задължения без основателна причина.

От събраните по делото доказателства се установява, че ответникът е бил задържан през месец септември 2017 г. в Гърция, след което доведен в България и задържан октомври месец 2017 г., като към настоящия момент се намира в затвора гр. София от 11.10.2017 г., където изтърпява наказание „лишаване от свобода“. Преди задържането му обаче ответникът е живеел съвместно с ищеца /обстоятелство, потвърдено от последната пред социалните служители, а и е заявено и от св. Димова/, като и твърденията на последната в исковата молба, които са основание на предявения иск, са за

пълно дезинтересиране на ответника от детето и недаването на издръжка, *но считано от 2018 г.* Нещо повече, от ангажираните в хода на производството доказателства се установява, че В. Г. Й. е припознал сина си с декларация едва на 05.12.2017 г. Или, преди този момент за последния дори не е съществувало законовото задължение да се грижи за него или да му дава издръжка, доколкото същият не е бил признат за негов баща. Действително по делото ответникът, в чиято доказателствена тежест е да установи това обстоятелство, не ангажира доказателства след 05.12.2017 г. да поддържа отношения с детето си и да му дава издръжка. Въпреки това, от събрания доказателствен материал несъмнено се установява, че за В. Г. Й. са били налице основателни причини да не полага грижи и да не дава издръжка на сина си – същият считано от 11.10.2017 г. се намира в затвора в гр. София, където не полага платен труд. Или, след припознаването на детето си В. Й. е бил в обективна невъзможност да изпълнява родителските си задължения. Следва да се отбележи, че по делото не се установиха бащата да се дезинтересирал напълно от сина си, като в тази връзка съдът съобрази и обстоятелството, че същият е общувал с детето при някои от посещенията на майката в затвора, така и е полагал грижи за сина си преди задържането му, когато страните са живели в общо домакинство.

С оглед на изложеното, съдът намира, че в процесния случай не са налице двете кумулативно изискуеми предпоставки на нормата на чл. 132, ал. 1, т. 2 от СК, поради което предявеният иск за лишаване на ответника от родителски права с правно основание чл. 132, ал. 1, т. 2 от СК по отношение детето Денислав В.ов Й. следва да се отхвърли, като неоснователен.

Относно евентуалната претенция с правно основание чл. 132, ал. 1, т. 1 вр. чл. 131 от СК.

С оглед отхвърляне на главната претенция по чл. 132, ал. 1, т. 2 СК, съдът дължи произнасяне по евентуалния иск с правно основание чл. 132, ал. 1, т. 1, вр. чл. 131, ал. 1 от СК.

Съгласно разпоредбата на чл. 132, ал. 1, т. 1, вр. чл. 131 от СК, родителят може да бъде лишен от родителски права в особено тежки случаи на негово поведение, представляващо опасност за личността, здравето, възпитанието или имуществото на детето. Съгласно чл. 131, ал. 1 от СК, когато поведението на родителя представлява опасност за личността, здравето, възпитанието или имуществото на децата, районният съд взема мерки в интерес на детето, като ограничава родителските права – отнема или поставя условия за упражняването на някой от тях, и може да възложи осъществяването им на друго лице, а при нужда може да бъде променено местоживеенето на децата и те да бъдат настанени извън семейството.

Интересът на децата е обективна категория и трябва да се преценява от гледна точка на повелите на морала и правните принципи. Интензивността на засягането на интересите на детето определя степента на намеса в родителските права, чрез ограничаването или отнемането им. Под „особено тежки случаи” по смисъла на чл. 132, т. 1 от СК следва да се разбира това поведение на родителя, което е извънредно укоримо и противоправно, като

лишаването от родителски права на родителя съставлява крайна мярка за защита на детето.

В настоящия случай, при анализ на всички събрани доказателства в съвкупност, не се установиха данни за поведение на ответника *спрямо детето*, което да представлява опасност за неговия живот и здраве както по време на съвместното съжителство с ищцата за периода след раждането на детето до задържането на ответника за изтърпяване на наложеното му наказание „лишаване от свобода“, така и по време на престоя му в затвора - гр. София, да е осъществено конкретно поведението, което да е от естеството да засяга по негативен начин личността на детето, възпитанието или неговото имущество. Следва да бъде посочено, че само по себе си криминалното минало и престъпните прояви на ответника преди раждането на детето му не могат да доведат до налагане на санкцията на чл. 132, ал. 1, т. 1, вр. чл. 131, ал. 1 от СК, още повече, че много скоро след раждането на Денислав баща му е бил задържан и изтърпява наказание „лишаване от свобода“, част от целите на което са именно поправка и превъзпитание на дееца за спазване на законите и добрите нрави. Никъде в българската правна уредба не е предвидено автоматично лишаване на осъдения от родителски права само на основание извършеното от него престъпление.

При така установените релевантни за спора факти и обстоятелства съдът намира, че не е проведено пълно доказване на твърденията, изложени в исковата молба, а именно, че поведението на бащата съставлява опасност за личността, възпитанието, здравето или имуществото на детето, още по-малко, че е налице хипотезата на „особено тежък случай“ по смисъла на чл. 132, ал. 1, т. 1 от СК. По делото не се установи по несъмнен начин каквото и да е поведение на бащата, което да бъде квалифицирано като такава опасност, засягаща личността, здравето, възпитанието или имуществото на детето, поради което и лишаването му от родителски права, което представлява крайна мярка, е неоправдано.

Предвид изложеното и при така установените факти съдът намира за неоснователен предявения иск за лишаване на основание чл. 132, ал. 1, т. 1 от СК, вр. чл. 131 от СК, поради което същият подлежи на отхвърляне.

Относно разноските:

Ответникът не е предявил искане за присъждане на разноски, поради което и съдът не следва да се произнася.

Така мотивиран, СЪДЪТ

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от Д. Г. Г., ЕГН *****, срещу В. Г. Й., ЕГН *****, иск с правно основание чл. 132, ал. 1, т. 2 от СК – за лишаване на ответника **В. Г. Й.** от родителски права по отношение на детето Денислав В.ов Й., ЕГН *****, поради трайно без основателна причина неполагане на грижи за детето и недаване на издръжка, ***като неоснователен.***

ОТХВЪРЛЯ предявения от Д. Г. Г., ЕГН *****, срещу В. Г. Й., ЕГН *****, иск с правно основание чл. 132, ал. 1, т. 1, във вр. с чл. 131, ал. 1 от СК – за лишаване на ответника В. Г. Й. от родителски права по отношение на детето Денислав В.ов Й., ЕГН *****, поради особено тежък случай на поведение по чл. 131 от СК, **като неоснователен.**

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийския градски съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____